Fuljett ta' Tagħrif dwar il-Ħżieża

X'inhi l-ħżieża?
Il-ħżieża hija infezzjoni komuni tal-ġilda li tista' taffettwa l-ġilda u d-dwiefer. L-infezzjoni, li hija kkawżata minn fungus, tissejjaħ "ħżieża (ringworm)" għaliex tista' tikkawża raxx bil-ħakk, aħmar u ċirkolari.

Madwar 40 speċi differenti ta' fungi jistgħu jikkawżaw il-ħżieża. It-tipi differenti ta' ħżieża huma normalment imsemmija għall-parti tal-ġisem fejn tinsab l-infezzjoni. Partijiet tal-ġisem li jistgħu jiġu affettwati mill-ħżieża jinkludu: Is-saqajn (tinea pedis jew "athlete's foot"); l-irqiq ta' bejn il-koxxa u ż-żaqq, in-naħa ta' ġewwa tal-koxox, jew il-warrani (tinea cruris jew "jock itch"); il-qorriegħa (tinea capitis); id-dwiefer tas-swaba' tas-saqajn jew tal-idejn (tinea unguium); partijiet oħra tal-ġisem bħad-dirgħajn jew ir-riġlejn (tinea corporis)

Min jista' jiġi infettat bil-ħżieża?
L-infezzjonijiet tal-ħżieża huma komuni ħafna. Jistgħu jaffettwaw lil kulħadd, inkluż persuni li huma b'saħħithom. L-infezzjonijiet tal-ħżieża jistgħu jkunu aktar komuni fost persuni b'sistemi immunitarji soppressi, persuni li jużaw banjijiet komuni, u persuni li huma involuti fi sport ta' kuntatt bħal-lotta. Tifqigħat ta' infezzjonijiet jistgħu jseħħu fi skejjel, djar u ambjenti istituzzjonali.

L-infezzjoni tal-ħżieża li taffettwa l-qorriegħa u x-xagħar, tinea capitas, hija komuni b'mod speċjali fost tfal tal-età tal-iskola u normalment ma toħroġx wara l-pubertà. Tipi oħra ta' infezzjonijiet tal-ħżieża għandhom it-tendenza li jkunu aktar komuni fl-adoloxxenti u l-adulti.

Kif jinfirxu l-infezzjonijiet tal-ħżieża?
Il-ħżieża hija infezzjoni li tittieħed u tista' tinfirex permezz ta' kuntatt dirett mal-ġilda ma' persuna infettata jew billi wieħed imiss annimali infettati bil-ħżieża. Oġġetti bħal ħwejjeġ, friex, xugamani, pettnijiet jew xkupilji jistgħu jiġu kontaminati wkoll u jxerrdu l-infezzjoni.

X'inhuma s-sintomi tal-infezzjonijiet tal-ħżieża?
Dawn l-infezzjonijiet normalment iqabbdu l-ħakk u jwasslu għal ħmura, tqaxxir jew qsim tal-ġilda. Ħżieża tal-qorriegħa normalment tibda bħala ponta żgħira li tikber fid-daqs u tħalli rqajja' bil-qoxra ta' tfartis temporanju. Xagħar infettat isir fraġli u jinqata' faċilment. Bil-ħżieża tad-dwiefer, id-dwiefer affettwati jsiru aktar ħoxnin, jitilfu l-kulur u jsiru aktar fraġli. Il-ħżieża tal-ġisem tidher bħala partijiet ċatti, forma ta' ċirku, li qed jinfirxu. It-tarf huwa ħamrani u jista' jkun xott u bil-qxur jew umdu u bil-qoxra. Meta tinfirex, il-parti ċentrali tiċċara u tidher normali. Il-ħżieża tas-sieq tidher bħala qxur jew qsim tal-ġilda b'mod speċjali bejn is-swaba'.

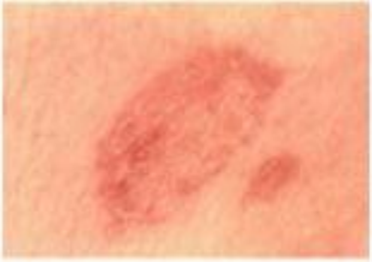
Ringworm on the back

Ringworm on the arm

Ringworm on the scalp

Meta jibdew jidhru s-sintomi?
Is-sintomi tipikament jidhru bejn 4 u 14-il ġurnata wara esponiment.

Persuna infettata bil-ħżieża ssir immuni?
Ladarba l-ħżieża tista' tiġi kkawżata minn diversi speċijiet ta' fungus, infezzjoni bi speċi waħda ma tagħmilx lil persuna immuni għal infezzjonijiet oħra fil-futur.

Hemm komplikazzjonijiet assoċjati mal-ħżieża?
Huwa rari li infezzjoni fungali tinfirex taħt il-wiċċ tal-ġilda biex tikkawża mard serju. Madankollu, persuni b'sistemi immunitarji dgħajfa jistgħu jsibuha diffiċli li jeħilsu mill-infezzjoni.

Kif jistgħu jiġu trattati infezzjonijiet tal-ħżieża?
It-trattament għall-ħżieża jiddependi fuq il-parti tal-ġisem fejn tinsab u kemm hija serja l-infezzjoni. Xi forom ta' ħżieża jistgħu jiġu trattati b'mediċini li ma jeħtiġux riċetta tat-tabib ("over-the-counter"), iżda forom oħra ta' ħżieża jeħtieġu trattament b'mediċini antifungali li jeħtieġu riċetta tat-tabib.

- **Ħżieża fuq il-ġilda** normalment tista' tiġi trattata bi kremi, lozjonijiet, jew terer antifungali li ma jeħtiġux riċetta tat-tabib, applikati fuq il-ġilda għal 2 sa 4 ġimgħat.
- **Ħżieża fuq il-qorriegħa** (tinea capitis) normalment teħtieġ li tiġi trattata b'mediċini antifungali li jeħtieġu riċetta tat-tabib u li jdumu jittieħdu b'mod orali għal 1 sa 3 xhur. Kremi, lozjonijiet, jew terer ma jaħdmux għal ħżieża fuq il-qorriegħa.

Miżuri li għandek tieħu jekk jiġi kkonfermat li għandek il-ħżieża
Jekk ġie kkonfermat li inti jew it-tifel/tifla tiegħek ġejtu infettati bil-ħżieża:

- Żomm l-erja affettwata nadifa u xotta.
- Biex tevita li l-infezzjoni tittieħed minn persuni oħra, tużawx xugamani ta' xulxin. Aħsel ix-xugamani, il-lożor u l-ħwejjeġ ta' sikwit. Naddaf ix-xawer jew il-banju wara li tużahom. Ipprova tħokkx ir-raxx, għaliex dan jista' jferrex il-fungus għal partijiet oħra ta' ġismek.
- Fejn possibbli għandek tarmi jew tiddiżinfetta (bil-bliċ) oġġetti li setgħu ġew ikkontaminati bi spori fungali - pereżempju, kpiepel, pettnijiet, imħaded, kutri u imqassijiet. Dan għandu l-għan li jipprevjeni infezzjoni mill-ġdid wara t-trattament u biex jiġi evitat li l-infezzjoni tittieħed minn persuni oħra.
- It-tfal xorta waħda jistgħu jmorru l-iskola. Madankollu, biex jiġi żgurat li l-infezzjoni ma tiġix trażmessa lil oħrajn, għandhom isegwu b'attenzjoni t-trattment rakkomandat.

- Iċċekkja l-qorriegħa jew il-ġilda tat-tfal l-oħra fid-dar. Jekk ikun hemm sinjali ta' ħżieża, fittex parir mediku.
- Jekk ikun issuspettat li s-sors tal-infezzjoni fungali ikun annimal domestiku, ikkonsulta veterinarju għal trattament

Jekk tixtieq aktar tagħrif, jekk jogħġbok ikkuntattja t-Taqsima għall--Prevenzjoni u l-Kontroll ta' Mard Infettiv (Infectious Disease Prevention and Control Unit) fuq 23266109, 23266122, 23266119

Infectious Disease Prevention and Control Unit, 5B, The Emporium, C. De Brocktorff Str., Msida MSD 1421 Malta.
Tel: (+356) 2326 6145, Helpline 21 324 086, Email: disease.surveillance@gov.mt